

skrifna.

Med sannaste högaktning och vänskap
Brors
tillgifne tjänare,
Joh. Aug. v. Essen.

Pialavesi den 13. September 1867.

740 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 14.IX 10
1867
HUB, JVS handskriftssamling

Välborne Herr Senator.

Till mitt telegramm af den 11:te och hemställan af den 12:te dennes, har jag, angående vår närvarande belägenhet, icke annat att tillägga, än att en ny, ytterst stark frost, natten mot i förgår, lär hafva förstört hvad som icke redan blifvit, till stor del med lia, nedslaget och ännu skadas kunde. 20

Flere utaf mina, på resultaterna af länemötet byggda förhoppningar, fattade i den förutsättning att vi skulle erhålla åtminstone dräglig skörd, hafva fått en förtidig död; ehuru jag, å en annan sida, till min stora fägnad funnit, att kommunerne med synnerlig beredvillighet upptagit kallelsen till mötet och att detsamma, åtminstone för ögonblicket, uppehåller deras mod.

Utaf länets 4 stads- och 61 (utan Lappmarkerne) landskommuner äro endast 3 mindre församlingar orepresenterade, nemligen Turtula, Kemiträsk och Kuivaniemi; endast på par, tre ställen hafva tvenne församlingar förenat sig om gemensamt ombud, hvaremot alla öfrige sändt sitt särskildta och 5 folkrikare till och med påkostat tvenne förtroendemän. På detta sätt äro några och sextio ombud närvarande. 30

De två första sammanträdena upptogos af inhemtande af uppgifter om frosternes härjningar och tillsättande af komiteer:

I. för 1:sta frågan; ordförande Kyrkoherden Frosterus.

II. för 2, 3 och 4 d:o » Borgmästaren Ståhlberg.

III. för 5 och 6 d:o » Kyrkoherden Borg.

IV. för 7:de d:o » Kommerser ådet Snellman.

Dessa 3 sednaste dagar hafva Komiteerne flitigt suttit både på för- och eftermiddagarne och blifva i dag, Lördag afton, med sina betänkanden färdige, hvarefter de allmänna sammanträdena begynna i måndag och under veckans förlopp äfven torde hinna afslutas. Enligt Herrar Ordförandes uppgift, skola vederbörande komitéledamöter (kommunalstyrelse-Ordförande och ledamöter, Klockare, några Ståndspersoner och vanliga bönder) visa sig mycket intresserade. 40

Nödbrödsbageriet härstädes är i full gång med 22 elever ifrån Ulleå och Haapajarvi härader, samt Kajana och Brahestads städer, uti hvilka sistnämnde sedan särskilda bagerier för respect(ive) Salo och Kajana härader komma att inrättas. Flere kommunalförvaltningar hafva redan vidtagit nödiga mått och steg till insamlande af mossförråder till vintern. 50

Svampinstruktörerne börja återvända och hafva äfven de, icke utan framgång, fullgjordt sina uppdrag; Allmogens s. k. motvilja för svampar synes allt annat än oöfvervinnelig och härleder sig helt enkelt ifrån okunnighet.

Ödmjukast får jag tacka för de så skyndsamt beviljade 400 000 fínska m<ark> till import af spanmål; jag vågar dock hoppas att mera erhålles litet sednare, ty detta förslår ännu icke. Kommerce Rådet Snellman abonnerat 60 000 M<ark>.

Hvarifrån skall groende vårsäd tagas? inom länet fås kanske bara 20 000 t<unno>r totum tantum, en misère, om det icke lyckas att för förtäring bevara hvarenda tunna, något som jag särskildt lagt mötet på hjertat. Användande af osäkrat utsäde (frostskadadt, efter föregående års erfarenhet, groende kanske högst till 66 %) måste naturligtvis också
10 komma ifråga, men absolut nödvändigt synes mig, att om bara tillgång finnes, förstärka kronomagasinerna med korn och hafre ifrån andra län. Uti Kemi härad kan i bästa fall endast ringa kvantiteter uppköpas,

Kajana härad, Pudasjärvi kunna påräkna lån af köpmännen i större skala emot leverans af skogsprodukter. Salo, Haapajärvi härad, Muhos Törnävä m. fl. kommuner – icke. Hvad skall göras med dem?

Kan det icke *genast* medgifvas, att vederbörande forstmästare, *utan någon afgift*, utsyna stubbar och rötter till tjärubräkning, äfvensom pottaskavirke, åtminstone åt Kom<u>nal- och Fattigv<årds>styrelser, bara för instundande år? Äfven slöjdvirke? Detta blir ju för statsverket
20 billigare än motsvarande understöd i penningar. Några, men jag tror icke många anbud, att förvänta vid stockauktionerna.

Kan *lån åt Fattigv<årds>- et Komm<unab>styr<els>er* af statsmedel påräknas, för att inleda diverse små industrier och ofvannämnde pottaskebränning? Trafikanterna draga sig.

Hvilka *allmänna arbeten* kunna ifrågakomma? på förslag; brobyggnader på vägen söder om Uleå träsk, ritningar och kostnadsförslag (circa 20 000 fínska m<ark>) af kapten Granstedt upprättade, färdiga. Projekt till hamnbyggnad i Uleåborg mest jord och sten arbete, under
30 görningen; kan handels societeten påräkna räntefritt lån (60 à 100 000 Mark) för ändamålet? observera, att halfva kåren gjort Konkurs och återstoden icke förmår utföra arbetet på andra vilkor. Forsrensningar i Ijo och Uleå elfvar nödvändiga, för stockflötning och förekommande af öfversvämningar. Vägarbeten och Mossdikningar, ad libitum, borde medel ges,

Om Kejsrerliga Senaten ville återupptaga mitt förslag till kolonisation af Pello-mossan, så kunde derstädes, med någon modification af det ursprungliga projektet, ett arbetshus i större skala, med begagnande af de färdiga byggnaderna, komma till stånd. Om vintern skulle slöjdas, om sommaren dikas och gräftas.

Mest oroande är den besuttne allmogens ställning, ty den är sin fullständiga undergång hardt nära, åtminstone uti de mest nödställda församlingarne. Gå de besuttne under, så går ju hela länet under. Senaten förbjöd uttryckligt, att icke ens fråga om anstånd eller afkortning af kronorester (160 000 fínska m<ark> utom sakören och extra medel) skulle få väckas. Godt, men då hafva vi ju i Oktober åter executioner på löst och fast – som ingenting komme att inbringa, om icke saluvärderings- och executions-arvoden. Vi hafva kommit till en tid, då afkortningar *måste* göras och det en masse – i annan händelse får kronan släppa till mera, än resterna utgöra. Går det icke an, att
50 sondera Senator Trapps åsigt om denna sak.

Med väfnaderna går det något trögt. Handlanden Ringvall härstädes står fast vid sin tillkännagifna afsigt att förlägga, Väfnader, Korgmakeri-arbeten (äfven förvaltaren på Kurimo Bruk Backman, intresserad för sistnämnde industri) och möjligtvis mattor af diverse slag – men begär pengar. Huru mycket må kunna fås? En attendant har jag

sammanfört honom med Rådman Bergh ifrån Kajana, som lofvat att personligen i Petersburg efterfråga och uppköpa blå för hans räkning. Dock är också Ringvall trögare, än jag föreställt mig. Ifrån Brahestad efter mycket granne fraser, änteligen i dag sådant svar, att endast Rådman Montin förklarar sig villig: »att utan ersättning införskrifva blå och garn samt att utdela desamma och emottaga Väfnaderna, så fram tillräcklige medel tillhandahålles honom af dem, som ansåg sig böra låta verkställa dylikt arbete». Ännu uppgifver jag icke hoppet att intressera mera folk för saken, ehuru ledsamt är, att så många handlande nu äro under liiquidation.

10

Med utmärktaste högaktning och tillgifvenhet

Välborne Herr Senatorns
Ödmjukaste tjänare
G. v. Alfthan

Uleåborg den 14 September 1867

N. B. Se *lilla bladet*.

Min blifvande hemställan om förskott till landsväga underhåll, borde under närvarande abnormala förhållanden icke öfverraska; jag kan, under andra vilkor, icke ansvara för vägarnes ens något så när dugliga skick.

20

741 O. ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 16.IX 1867

HUB, JVS handskriftssamling

Chefen för Finance Expeditionen i Kejsrerliga Senaten för Finland
Herr Senatorn och Riddaren J. V. Snellman
Helsingfors;

30

Herr Senator!

Med djup erkänsla har jag emottagit Herr Senatorns högtärade bref och skall försöka att rätta mitt handlingssätt härstädes så noga som möjligt efter de angifna föreskrifterna.

I öfverens stämmelse med Kejsrerliga Senatens till Auxiliärkomitén meddelade beslut, har jag för de medel, som försäljningen af de genom Forststyrelsens och Komiténs försorg anskaffade expositionsartiklarne inbragt, uppköpt flere skilda slags profver och modeller till hemslöjdsarbeten i träd, halm, väfnader och korgmakeri; samt dessutom dels genom köp och dels genom utbyte anskaffat modeller till de nödvändigaste verktygen för deras förfärdigande och om hvilka jag kunnat förmoda att de hittills varit i landet endast undantagsvis eller ofullkomligt kända.

40

Större delen af dessa artiklar utgöras väl af finare arbeten, hvilkas förfärdigande förutsätter en större vana och skicklighet; men dels kunna

50

de dock tjena såsom mönster äfven för gröfre arbeten af samma slag, dels har jag trott mig böra anskaffa de nyaste modellerna, hvilka isynnerhet kunna blifva af gagn vid tillverkningen af finare hemslöjdsartiklar för export på Ryssland och Östersjöprovinserna.

Herr brukspatron A. W. Wahren har dessutom meddelat mig, att